

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . 120 Lei
Pe jumătate
de an . . . 60 Lei
Exemplarul . . . 3 Lei

INSERTIUNI
și reclame după învoială

ROMÂNUL

REDACȚIA
și
ADMINISTRAȚIA
ARAD,
Strada Meșianu No.
Tip. „Erdélyi Hirlap”

Apare săptămânal sub îngrijirea organizației Tinerimei Național Tărăniste.

Fondul moral.

Toate acțiunile omului sunt în strânsă legătură cu educația sa sufletească, cu morală sa. Morala îndeamnă individul să săvârșească fapte frumoase și de zidurile moralei, dacă ea există, se lovesc încercările în conflict cu acest nobil caracteristic al omului.

Ea își are o origine care poate fi confundată cu aceea a omului însăși. Se păstrează prin educația primită în cercul familiar, se întărește prin educația primită în școală și se înrădăcește, se transformă, într'un al doilea eu al individului, printr'o reală cultură. Zic «reală cultură» pentru că o deosebește de ceea ce se cheamă «falsă cultură». Și printr'o cultură reală s'ar înțelege cultura adevărat științifică care să aibă drept fundament etica. Iar cultura falsă ar fi ceea ce se numește în zilele noastre, de milioane dintre contemporanii noștri, cultură. Pentru a fi calificat astăzi de om cult trebuie să fii înzestrat cu toate calitățile unui îmbogățit de război. Adică: să fii bine îmbrăcat, să umbli numai în automobil, să cunoști toate creațiile cartografice și moderne, să frecventezi toate balurile, să petreci cel puțin două luni din an în streinătate, în sezonul concertelor și reprezentațiilor teatrale să-ți începi somnul în sala de concert sau în teatru, să ai o bibliotecă de mii de exemplare neatinse de nimeni afară de librar și compactor și mai presus de toate, să ai un cap, cel puțin, gol.

Și fiindcă am spus că morală se transformă într'un al doilea eu al individului prin cultură (nu mai adaog, reală), aceștia sunt reprezentanții culturai ai etice și ai moralei propriu zise.

Dacă există o cultură falsă desigur există și o morală falsă. Aceea care își are în afară contururi acceptabile dar care în fond este putredă, un ce care a ajuns, prin procesul de descompunere, într'o fază în care este greu de a se recunoaște dacă conturul mai încadrează, în interior, ceva real, cătuși de puțin valoros.

Raporturile dintre oamenii de azi sunt lipsite de fondul moral, după cum și ei sunt lipsiți de acest fond. Ținuta pe cari o au unii față de ceilalți, și nu fac excepție dela această regulă nici aceia cari foarte des își zic prieteni, felul cum unii înțeleg să-și asigure situații în viața socială, mijloacele pe cari și le aleg unii pentru a-și asigura existența sau pentru a-și aservi pe alții, modul cum unii înțeleg să împartă sarcinile și drepturile comune (se vorbește, bineînțeles, de aceia cari datorită situației lor au posibilitatea de a obliga sau de a acorda drepturi), dovedește cu prisosință inexistența unei adevărate morale și în schimb susține teza existenței falsei morale sau a imoralității.

Statele s-au format datorită raporturilor

sincere și cinstate dintre indivizi, marile opere ale omenirii s'au creat în epocile în cari moralitatea, caracterul și capacitatea ridică pe individ de pe cea mai inferioară treaptă socială pe cea mai superioară. Și în epocile în cari moralitatea a stăpânit, statele s-au prăbușit și omenirea a regresat.

Mediul crează oamenii mari. Oare, la noi, mediul este prielnic pentru a crea adevărate caractere, oameni mari de cari avem

nevoie? Răspunsul este categoric.

Atunci, credem noi, se impune, mai înainte celor de sus, și apoi celor de jos, să intervină pentru sanarea crizei morale de care suferim, căci dacă moralitatea în orice acțiune apropiată sufletele, atunci imoralitatea nu numai că le îndepărtează unele de altele, dar, ca o urmărire firească a ei, le întărește pe unele în contra celorlalte.

Urmările sunt întotdeauna destructive.

Cum se îmbogățesc băncile liberale.

În Ardeal și Banat există încă dinainte de război o instituție socială numită Casa Cercuală pentru Asigurările Sociale. Această instituție a fost amplificată în timpul Consiliului Dirigent. Scopul instituției este de a ajuta muncitorii industriali și agricoli în timpul îmbolnăvirii lor și a familiei lor dându-le medicamente, pansamente, tratament medical, și spitalicesc, băi, ochelari și alte accesorii medicale gratuit. Femeile mai primesc și ajutor de naștere și lactare. Membrii asigurați mai primesc în caz de accidente o rentă și proteze chirurgicale. Membrii asigurați primesc în timpul incapacității lor de muncă 60% din câștigul lor zilnic, la acest ajutor bănesc au dreptul 26 săptămâni în caz de boală.

Pentru a se putea da toate aceste ajutoare și nevoe ca atât patronul cât și muncitorul asigurat să plătească Casei Cercuale câte 2% după salariul zilnic asigurat. Sunt timpuri când în casă sunt câte 7—800 mii Lei. Casa Centrală din București a ordonat că nu e voie ca în casă să fie mai mult de 200 mii lei, tot ce trece peste această sumă

trebuie să se depună la Banca Românească, bancă liberală. În anul 1926 s'a depus la această bancă 7 milioane și jumătate. În anul 1927 până în prezent s'a depus suma de 7 milioane și jumătate. Banca Românească plătește Casei Cercuale 5% după sumele depuse. Oare pentru ce a trebuit să se dea ordinul ca Casele Cercuale din Ardeal și Banat să depoziteze averea muncitorilor și a patronilor la Banca Românească cu 5%, pe când dacă s'ar fi depozitat la alte bănci, ca Victoria sau Albină, cu siguranță s'ar fi plătit cel puțin de 2—3 ori mai multe interese decât a plătit banca liberală. Din dehanțele acestor s'ar fi putut face ceva în favorul muncitorilor bolnavi, căci aici e vorba de sute de milioane cari să depozitează la băncile liberale. În felul acesta să ocrotesc interesele muncitorimeii?

E timpul ca această dispozițiune a Casei Centrale să înceteze, muncitorii și patronii sunt chemați să protesteze contra acestui procedeu care păgubește Casele Cercuale.

Adinioară și acum...

Adinioară eram un popor modest și cuminte. Frați de aceeași rasă și sânge, ne iubeam ca membrii unei alese familii. La nevoe și necaz găseai totdeauna un frate mai mare sau cu mai bună stare, care te ajuta și te sprijinea sincer, fără gânduri meschine... fără să te exploateze politicește. Atunci, după vremuri de restriște, se întruneau din nou românășii noștri, mai stăteau la sfat și sperau vremuri mai bune. Puneau suflet și multă inimă, dumnealor bătrâni, în toate acțiunile lor. «Astra», «Reuniunea Femeilor Române», etc. erau activități și active focare de cultură românească, unde se plămădeau și se oțeau sufletele martirilor și mucenicilor neamului.

Din inițiativa particulară, cu multă trudă și zoală, fără ajutorul Statului, — doar cu modestul concurs al Bisericii — se înființau școli primare și secundare, unde se creșteau și se întrețineau mulți fii săraci — tot din obolul public. Chiar pentru literatură și arte se găsea din când și câte un Meșter. Ba unii, ca Gojdu și Badea Gheorghe de Băsești, etc. au lăsat averi întregi pentru școală și pentru ajutorarea elevilor săraci.

De pe mesele seminaristilor mai cădeau câteva fărâmituri și pentru bieții normaliști, cari în schimb curățeau ghetă, aduceau apă sau măturau curtea seminarului. În fiecare orăș se aflau câteva familii românești, cari

de bună voie și cu drag sufletele ofereau două-trei mâncări la săptămână elevilor lipsiți și neajutorați... Și din acești cerșetori, cari s'au crescut cu multe răbdări fapte și prăjite, nu rareori s'au ales oameni conducători sau de știință, cari au făcut cinste neamului lor.

Acum suntem luxoși și fantaroni. De bine sau de rău, dar nu mai încăpem unii de alții, ne învidiem și ne certăm ca la ușa cortului. Suntem divizați pe câte chestiuni posibile și imposibile. Dărnicește banul și stăpânește fărâncăria. E destul să fie doi-trei, ca să se formeze un alt cerc sau o altă tabără. Acțiuni filantropice? Pentru cine și pentru — ce? Se impută până și colectele pentru ridicarea bisericilor. Lozincă timpului și opinia publică e: Cine nu știe să se «învarțască» și să facă afaceri, e pur și simplu prost — e vrednic de a fi ignorat și disprețuit. Ce nu poți face azi cu banul atotputernic?

N'au murit miniștri sau alți demnitari, cu averi fabuloase, cari în testamentul lor s'au îngrijit de toate rudele și de toți servitorii, dar pentru școli, instituții culturale sau pentru săraci n'au lăsat un singur ban? Ori, coborându-ne mai jos, printre rândurile aceluia, cari aveau de câțiva ani încoace, n'au reușit să câștige decât câteva milioane, o casă două, o moșioară cu vie,

credeți, că printre aceștia s'a găsit măcar unul, care să se fi prezentat la vre-o școală pentru a oferi — ca cei de demult — o haină, câteva cărți de școală, o mâncare cel puțin pentru vre'un biet școlar prisosit? Unul, dar nici unul. Și dacă am cerceta originea acestei avuțioare modeste? Dar nu! Lăsați anchetele inutile. Trebuie să ai mare ghinion, ca să nu o știi mușamaliza. Fraude? Banalități de toate zilele. Dar dacă am căuta vița acestor boierași îngâmfati și fuduli, cari s'au înălțat prea sus, ca să mai vadă pe cei de jos, suntem siguri, că tot al doilea se frage din nobila opincă. — Și Doamne, mulți vor fi printre dâșii și de aceia, cari s'au crescut tot cu răbdări fripte și prăjite și cum au uitat domnealor

parvenitii, de zilele de mizerie!

Teama ni-e, că vorbim și de data aceasta înzădar. Vorba românului: Din căine nu faci slăniță. Un singur lucru însă e cert. Cei câțiva elevi săraci, cari au solicitat primăria la școală, dar neavând de unde să plătească taxele mari de întreținere, rămân buni plecați la vetrele lor. Noi ne vom duce mai departe pe calea apucată, până când ne vom izbi de opreliște.

... Iar familiile ungurești din localitate, vor întreține — spre cinstea lor — și în viitor, ca și acum, 50—60 de elevi la an... așa, cum ajutoram și întreținem și noi — pe vremuri — când eram mai săraci, mai modești, dar cu mai multă mînte, mai largă inimă și mai nobile sentimente.

Adunarea generală de reconstituire a asociației sportive „Gloria-CFR.”

Apelul lansat de vechea conducere a asociației sportive „Gloria-CFR” a avut ecoul dorit, iar febrila activitate a inimosului tineret, care dorea o reorganizare, punând pe alte baze mai solide, mai durabile, cea mai veche societate sportivă Românească din aceste părți, și-a arătat în ziua de 9. crt. primul său fruct. La această adunare au venit reprezentanți din toate clasele societății românești din Arad. Un număr, neașteptat de mare, și în același timp select, de participanți, a populat sala mare a primăriei. Judecători, profesori, avocați, funcționari superiori din diferite servicii publice și particulare și-au ținut de datorie să participe la această adunare, care era menită să dea alt destin asociației sportive Gloria-CFR. Cea mai eclatantă dovadă că și societatea Românească din acest oraș începe să desamortească, să-și deschidă urechile la strigătul acelor cari urmăresc salvarea, dar și întărirea sportului Românesc.

Unde este acel intelectual care să susțină un mijloc al progresului? Noi Românii avem nevoie, de generații robuste cari să asigure viața îndelungată drapelului înfipt pe țărâmul Nistrului. Avem nevoie de unitate în gândiri și-n simțiri. Societățile sportive sunt școlile nu numai de educație fizică dar și de educație națională, căci atunci când conducerea lor este în mâini sigure, ele pot fi adevăratele ocare de solidaritate națională și dragoste față de steagul țării. În țările vecine educația militară a tineretului începe în societățile sportive. Dragostea de patrie și neam, ura pentru dușmanii națiunii se strecoară în inimile viitorilor cetățeni, dela cea mai fragedă vârstă începând, în sânul societăților sportive. De sigur acesta din urmă nu este scopul nostru.

Iată ce au înțeles aceia cari au întreprins, au sprijinit și au înfăptuit reorganizarea societății sportive „Gloria-CFR.”

Aceasta trebuie să o înțeleagă și aceia cari până aci s'au desinteresat de mișcarea sportivă din țară, care mișcare este de interes național.

Adunarea generală prezidată de Dl ing. Ioan Staitiu, secondat de Dnii profesori N. Blaga și I. Ardelean vicepreședinți, a votat, după o dezbateră foarte serioasă și aprofundată, satutele, iar după aceasta și-a ales noua conducere. Anume:

Președinte: Dr. Sever Barbură, primpreședintele Tribunalului Arad. Director general: ing. Ioan Staitiu. Directori: prof. N. Blaga, prof. I. Dabiciu, ing. Gheorghiu, Iosif Vulpe și G. Ferdinand. Director sportiv: Dr. Eugen Crâșnic. Secretar gen.: Ioan Goicea. Secretar: Ștefan Daraj. Șefi de secții. Football: ing. Reichenberg. Athletică: prof. Graur. Inot: Berges. Tenis și patinaj: Dr. Sârba. Scrimă: Schuller. Ciclism: Tóth. Harna: Goicea. Casier: Coriolan Lupșa. Contabili: G. Irimie și G. Tornean. Cenzori: V. Tămășdan și V. Blăguțiu. Ispravnic: Lucian Balta.

Comis. tehnică: ing. Cărpinișan, ing. A. Filip, ing. Gheorghiu și ing. Ambruș. Comis sanitară: Dr. Șt. Albu, Dr. L. Halmă-

gean, Dr. Botiș, Dr. Tesic. Comis disciplinară: Eugen Pop, judecător, Dr. I. Nichin și Dr. V. Lepa. Jurisconsult: Dr. Sever Miclea. Intendent: Ch. Opreiță.

Comitetul: Cpt. R. Ciorogariu, ing. Tripa, S. Ștefănuț, I. Pap, I. Scheer, I. Jurca, Lt. Teodorescu, P. Budișteanu, C. Kotroczo, A. Lupșa, V. Muntean, L. Novac, Nichifor Jura, I. Niculescu, G. Cioban, G. Puica, L. Tomi, I. Seracu, Dr. I. Trăilescu, Dr. L. Nichi.

Supleanți: Ioan Cristea, T. Kalmár, Al. Kanosz, D. Jure.

S'a instituit apoi un Directoriu (Direcțiune) care va avea efectivă conducere a societății, având inițiativă și execuția tuturor operațiunilor cari asigură bunul mers al ei și care s'a compus din următorii:

Dir. general: ing. Ioan Staitiu. Directorul sportiv: Dr. E. Crâșnic, căp. Limburg, prof. I. Ardelean și secretarul general I. Goicea ca secretar al directoriului.

Nu ne îndreptăm către asociația sportivă Gloria-CFR. având un comitet recrutat din cele mai reprezentative persoane ale societății arădane care în același timp sunt și sportivi cu trecut și rutinați, a trecut în ziua de 9 Oct. pe cărarea înfloririi sale și că în scurt timp această asociație va fi una dintre cele mai solide societăți sportive, focar de educație fizică și națională a tineretului arădan.

Să dea Dumnezeu!

Dedicată preoților asasinați C. Popescu și C. Leucuția.

Nu știu cum merit Vi-a fost
Și numai așa poate
Ca ei, mișei să Vă facă
Cea mai mișească moarte.

Ați avut credința mare
Eroi ai cauzei românești
Pentru Ea Voi îndurarăți
Alor cruzimi mișești

Mărturie ni-e mormântul
Care de veci va înfrăjit
Mărturie ni-e pământul
Ce cu sânge l'ați stropit

Cu al vostru sânge scump
Ce ați vărsat colo 'n câmpie
Neați pecetluit unirea
In menirea'i pe vecie.

Acea noapte atât de amară
Cu lumina Jertfii voastre
Veșnici — va amintirea
De mărirea țării noastre.

Șmandul-de-jos, la 18 Sept. 1927.

IOAN PUCEA.

Nouii tarife la CFR.

Comisiunea însărcinată cu întocmirea nouilor tarife de mărfuri și călători ale CFR s'a întrunit săptămâna trecută și a stabilit tarifele de călători, rămânând ca tarifele de mărfuri să se întocmească la o altă dată.

S'a hotărît cu această ocaziune ca tarifele de călători să fie, până la distanța de 530 kilometri, diferențiate, pentru trenurile accelerate, exprese și de persoane, iar peste această distanță tarifele să fie, pentru orice categorie de tren, unice. Prin urmare dela 530 km în sus prețul unui bilet de călătorie va fi același la trenurile exprese, accelerate și personale.

La trenurile exprese nu vor fi de cât vagoane de clasa I. și II-a.

Suspendarea directorului general dela închisoarea Văcărești.

Fiind încunoștințat că la închisoarea Văcărești s'ar săvârși fraude de către D. M. Stănescu directorul închisorii, parchetul general a luat măsuri de cercetare.

Făcându-se o verificare a registrelor contabilității de către un judecător de instrucție și un procurat, s'au dovedit grave nereguli în administrația închisoarei. De aceea s'a întreprins o severă anchetă. Iar până la terminarea acesteia directorul închisoarei a fost suspendat.

Cutremur de pământ la Viena.

Orașul Habsburgilor a fost iarăși zguduit Sâmbătă, 8 crt. seara pe la orele 8 și 50 minute. De data aceasta, nu mâna Moscovei și nici aderentii alipirei Austriei la Germania, ci natura a provocat panică în orașul liederilor. Un puternic cutremur s'a simțit pe la ora amintită care a avut o durată de 3 minute.

Cutremurul după comunicările institutelor meteorologice a avut o întindere spre nord până la Praga iar spre sud până la Graz, centrul fiind Viena. Zguduitura a fost atât de puternică, încât mobilele s'au deplasat curentul electric s'a întrerupt, producând groază în populație, care s'a ales doar cu frica. Pagube materiale nu s'au înregistrat.

Aviația noastră.

Nu trece zi fără să se înregistreze vre'o nenorocire aeronautică. În fiecare zi cel puțin un aeroplan și o viață omenească cade victimă sistemului nenorocit de a îngriji de viața cetățenilor și bunurile țării.

Ne întrebăm mereu: când se vor nimici toate aeroplanele armatei noastre pentru ca să înceteze astfel uciderea voită a fiilor neamului?

Sau poate fabrica dela Brașov se înflințează pentruca să furnizeze mijloacele de asasinarea a prea curagioșilor și bravilor noștri aviatori?

Voi, sârmani aviatori, plătiți cu viața voastră jafurile celor mari.

Generalul Berthelot în țară

Inimosul nostru prieten, prea iubitul general Berthelot se află de câteva zile în țară. Dsa va asista la inaugurarea fabricii de aeroplan de la Brașov.

In atențiunea Dlui Diriginte postal.

De câte ori se vorbește despre câte o scrisoare ce sosește după luni, ani de zile din Asia, Africa, America, în definitiv din cele mai îndepărtate colțuri ale globului de pământ. Câtă mirare din partea acelor cari află astfel de basme.

Sărmani necunosători ai minunilor între minuni ce se petrec în țara noastră și nu mai departe de cât orașul Arad. Asupra acestei minuni atragem atențiunea Dlui Diriginte al poștei.

Administrația ziarului nostru cunoscând că posta este o instituție publică, încreț dintează acesteia ducerea ziarului la abonații din oraș, natural achitând, prin marea postală, taxele cuvenite pentru acest serviciu. Adresă precisă, nume, stradă, număr și totuși abonatul reclamă. Aci se petrece, mă rog, minunea de care ar trebui să ne cruțe onor. serviciu postal. Un cetățean care poate se află în aceeași stradă cu edificiul postal nu primește obiectul trimis nici după săptămâni întregi. Dar ce vorbesc, nu-l primește nici odată. Și aci este nostimada. Din țări streine, de pe alte luni se primesc, chiar dacă după ani, colete, scrisori prin poștă, iar la noi dintr-o stradă în alta nu ajunge la destinație un obiect, până-i porcul cu coadă.

Această minune își are de sigur explicația sa. Anume, noi credem, că angajații poștei nu-și fac serviciul conștiincios și mai de grabă aruncă la coș o parte din materialul de înmănuat de cât să-și facă în mod cinstit datoria. Altel cum ne-am putea explica ca abonați cărora le trimitem regulat ziarul, să reclame mereu.

Mai este ceva. Ne vin câte odată nu mere, din oraș și provincie, ale ziarului cu nota: «Adresatul refuză primirea». O nouă nedumirire. Abonatul plătește înainte întreg abonamentul pe un an, ba, cunoscând bine situația materială a ziarului face și suprasolviri cari întrec de mai multeori costul abonamentului și totuși refuză. Pe de altă parte ne pisează cu reclamațiuni că nu primește gazeta. De neînțeles.

Sau poate oficiul postal central împreună cu cele din provincie face și rolul cenzorului care hotărăște ce ziare poate ceta cetățeanul? Ar fi prea mult.

Domnul Diriginte de sigur va cerceta și va lua măsurile necesare pentru stărpirea acestor operațiuni, cari, ni se pare, sunt în incompatibilitate cu îndatoririle poștei, dar sunt în acelaș timp în conflict și cu codul penal.

Funcționarii împrăprietăriți. Sunt împiedicați să zidească.

Printr-o întâmplare norocoasă și pentru a ameliora criza de locuințe, conducătorii țării au hotărât să dea funcționarilor publici locuri pe cari aceștia să-și zidească căminurile lor. Aceasta s'a făcut, și astăzi, aproape toți salariații publici dispun, desigur, la periferiile orașelor, de un teren.

Dacă măsura luată a avut prima intențiune de a îmbunătăți situația slujbașilor statului și orașelor, nu mai puțin este adevărat că această măsură a avut și un mobil de ordin național. Acela de a naționaliza orașele. Dacă nu în centre, la periferii. Era deci o măsură, utilă în interesul funcționarilor și în acelaș timp utilă în interesul ce-l are națiunea Română, care a fost mereu ținută la barierele orașelor, de a da orașelor, pete negre în marea albă a Românilor, un colorit național.

Această reformă a fericit și pe funcționarii din orașul nostru.

Adevărat situația materială a funcționării este atât de precară încât ar fi idioție să se creadă că aceștia, în marea lor majoritate, să poată zidi de pe o zi pe alta.

Totuși unii dintre ei, pregătindu-se de

cu vreme, au agonisit sumele necesare pentru edificare. Au înaintat cerere serviciului edilitar al primăriei pentruca acesta să li încuviințeze edificarea. Fiind vorba de funcționarii împrăprietăriți pe terenul ce se întinde dela Piața Vechei Cetăți până la podul ce duce la Aradul-nou, s'a refuzat încuviințarea, pe motiv că orașul intenționând înfrumusețarea cartierelor sale, nu poate admite ca aici, în imediata apropiere a centrului, să se zidească case fără etaj.

Este nespul de curios ca să pretinzi funcționarului amărit, împrăprietărit pentru a fi scos din mizeria la care era condamnat de nesățioșii proprietari, să ridice din nimic palate. Dar să admitem. Infrumusețarea orașului este o intențiune laudabilă.

Pentru ce oare a trebuit să treacă acest sezon, propriu edificărilor, fără, să se dea orașului Arad însă vre-o câteva case, pentruca, dacă deodată nu, cel puțin în mod treptat, să mergem spre o normalizare?

Administrația orașului are imperioasa îndatorire să vadă de interesele cetățenilor, în primul rând, și numai pe planul al doilea ar cădea interesele funcționarilor din acea administrație.

Intrunirea comitetului de direcție al partidului național-țărănesc.

După intrunirea din 6 crt. a comitetului de direcție și parlamentarilor partidului național-țărănesc, s'a dat presei următorul

COMUNICAT

«Biroul partidului național-țărănesc, în ședința de astăzi la care au participat membrii Comitetului de Direcție și parlamentarii aflători în București, au hotărât convocarea Comitetului de Direcție și a parlamentarilor partidului pentru ziua de 17 Octombrie dimineața la orele 11.

«S'a decis ca parlamentarilor partidului național-țărănesc să nu ia parte la ședința de deschidere a Corpurilor Legiuitoare și s'au delegat d-nii dr. Alexandru Vaida-Voivod și Ion Michalache să susțină contestațiile făcute contra alegerilor din Durostor și Bălți.

«Biroul a însărcinat pe d-nii dr. Alexandru Vaida-Voivod, Gr. Iunian, Caius Brediceanu și I. Lugoșanu cu examinarea chestiunii optanților, atât în legătură cu întreaga

ga situație externă a României cât și cu întreaga problemă a reformei agrare, în vederea dezbaterilor parlamentare, cărora partidul vrea să le dea loc pentru elucidarea chestiunii. în primele ședințe ale corpurilor legiuitoare.

«In fine Biroul Partidului a hotărât să se trimită înștiințări organizațiilor pentru ținerea congreselor județene ale partidului în toată țara în 23—30 Octombrie în vederea alegerii delegaților pentru congres conform statutelor».

Celelalte hotărâri în ce privește adunarea dela Alba Iulia și atitudinea definitivă a partidului național-țărănesc se vor fixa în ziua de 17 Octombrie, când se va întruni din nou comitetul de direcțiune.

Citiți și răspândiți,
ziarul „Românul”

Reprezentările la Teatrul din Arad

Reprezentări teatrale românești:

Duminecă în 16. Oct. va fi o singură reprezentație dată de marele comediant I. Iancovescu cu concursul marelui artiste Tantzî Cuțava-Barotzi precum și a Dlui L. Lefter. Se va reprezenta extraordinarul succes mondial «Triunghiul» comedie în 3 acte de L. Verneel și Beer.

Miercuri 26. Oct. Turneul artiștilor Teatrului Național din București în frunte cu celebra artistă Maria Filotti va reprezenta pentru prima dată în Arad marele succes a stagiunii «Sapho» piesă modernă în 5 acte de Alphons Daudet și Gelotti. A nu se confunda cu piesa clasică «Sapho» de Grillparzer.

Miercuri 2. Noiembrie compania lirică Leonard va reprezenta «Prințesa Circului» operetă în 3 acte de I. Kálmán în rolurile principale cu Ili Karácsonyi și N. Leonard.

Către Abonați!

Ne vin multe reclamațiuni din partea abonaților cari nu primesc ziarul. Cereți scuze acestor abonați, vina nefiind a noastră, ci a administrației postale. Este de știut că la noi în țară aproape în toate administrațiile publice, se lucrează ca la drumul mare tâlhărește. Nu putem fi noi invinuiți dacă achitând în mod cinstit taxele tarifare încredințăm serviciului postal ducerea ziarului la abonați, așa cum este uzul în orice țară civilizată, și totuși însăși acest serviciu sustrage numerele de gazeta ce le trimitem.

No. 2103—1927.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul executor a judecătoriei de ocol din Rovine în senzul §-lui 102 de lege LX din anul 1881 prin aceeaș publică, ca în urma decisului din anul 1926 de sub 1506 al Judecătoriei de Ocol rurală din Rovine efectuându-se în 3 August 1927 pentru suma de 900 lei și acc. execuțiunea de escontentare în favorul Almajdi Todor reprezentat prin avocatul Dr. Avram Ursuțiu, contra urmăritului mișcătoarele cuprinse și supracuprinse cu aceasta ocaziune și prețuite în 10.500 lei și anume una mașină de cusut și 1000 grâu se vor vinde prin licitație publică. Deci în urma decisului de sub No. 2103—1927 a Judecătoriei de Ocol rurală Rovine pentru încasarea prescuziunii de 900 lei capital, după aceasta din 1 Mai 1926 interese și spesele de 3010 lei stabilite până astăzi să decida termenul de licitație pe 19 Octombrie 1927, orele 1 d. m. în Semlac și la aceeaș cumpărători, se înainte cu aceea observare, că mișcătoarele din sus în senzul art. de lege LX. din anul 1881 §-ul 107, 108 din partea celui mai sus acestea mișcătoare se vor vinde și sub prețul estimat.

Întrucât mișcătoarele licitande sau cuprins și supracuprins din partea altor creditori și aceștia și-au câștigat drept de esconțare asupra licitației în senzul §-lui 129 a legii LX din 1881 se va efectui și în favorul lor.

Rovine la 10 Sept. 1927.

CSAKY,
executor judecătoresc.

Nr. 8778—1927.

PUBLICAȚIUNE.

Să aduce la cunoștință generală, că pentru arendarea pe timp de 3 ani a parcelei de 2 jughere pământ cu conac, în ziua de 14 Noiembrie 1927 ora 10 a. m. se va ținea licitație orală în biroul Serviciului economic (Primăria, etaj, Camera Nr. 101) conformitate cu Art. 72 și următorii din Legea asupra contabilității publice.

Caetul de sarcini se poate vedea la Serviciul economic în orele de lucru.

Arad, la 3 Octombrie 1927.

SERVICIUL ECONOMIC.

Informațiuni.

— **Rebeliunea dela Caracalia (Cahul).** Nemulțumiți de felul cum le satisface interesele, locuitorii acelei comune au pornit spre localul primăriei cu intenție de a prinde și ucide pe primar. Acesta a scăpat prin fugă. Au fost 2 răniți. S-au operat mai multe arestări.

— **În Spania s'a descoperit un complot** pus la cale de cercurile anarhiste cu scopul de a împiedeca cu ori ce mijloace întrunirea Adunării Naționale convocată.

— **Greva generală a tramvaelor de la Berlin** cu începerea de 6 Oct. crt. a fost hotărâtă de comitetul executiv a Uniunii funcționarilor și muncitorilor de tramvae. În Berlin nu vor mai circula decât autobusele și metropolitanele.

— **Un student** dela facultatea de medicină din București: Titus Jipescu a maltrat urât pe d. avocat Macri de 50 ani, care luase apărarea unei domane acostată pe Bulevardul Elisabeta de numitul student. Studentul după o ploaie de injurii triviale la adresa d-lui Macri, s'a năpustit asupra lui, l'a doborât la pământ și a început să-l calce în picioare. Numai cu ajutorul alor 2 sergenți și a unui sub-comasăr a putut să fie scăpat plin de sânge și cu mâinile rupte. Studentul va fi înaintat consiliului de război.

— **O demisiune liberală.** Dl. Ion Stavri-Brătianu a trimis o scrisoarea D-lui I. I. C. Brătianu prin care l'ănunță, că demisionează din comitetul partidului liberal județean executiv al județului Dâmbovița. Motivele sunt, «că de 5 ani de când d. Dumătriu este președinte a înscris pe drapelul partidului ură și afacerile». Zice, că prin intrigă a schimbat dela 1922, 4. prefecti și 4. primari. Afaceri a făcut cumpărând pentru stat cu 3 milioane lei casa surorilor sale iar moșia Brebu dată țăranilor, s'a reîntors proprietarilor, care a trebuit să plătească 300.000 lei onorar.

— **Revizuire expropriării în Ardeal?** Se zvonește, că în urma constatarilor făcute asupra modului în care s'a executat reforma agrară în Ardeal unde în multe părți legea a fost eludată, se studiază la ministerul de agricultură o revizuire a lucrărilor de expropriere.

— **Direcțiunea generală a căilor ferate** a luat măsuri în vederea desfășurării, pe ziua de 1. Noiembrie a. c., a clasei a IV, la trenurile de persoane.

— **În cercurile politice guvernamentale** se vorbește despre debarcarea D-lui L. Mrazec, ministru la departamentul industriei și comerțului. Nu se știe cine va fi succesorul D-lui Mrazec. Ministeriabilii liberalilor sunt agitați. Fiecare speră să fie alesul atotputernicului șef I. Brătianu.

— **La Râmnicul Vâlcea** a apărut un nou confrate «Cercul», organ al partidului național-țărănesc din Vâlcea, care, după cum arată în articolul de introducere, va fi o foaie de sfaturi, de informațiuni folositoare pentru setoșii de învățatură și va fi un îndreptar în viața publică a țăranilor și muncitorilor. Urăm noului confrate multă viață și tărie pentru atingerea scopurilor ce și-a pus.

— **La 15 Octombrie** apare la București „Dreptatea” ziarul de dimineață al Partidului Național-Țărănesc.

— **La percepția din Brăila.** lângă Brăila, s-au descoperit fraude de peste un milion lei în sarcina receptorului Paraschiv Mircea, care o denunțat ca complici pe agenții fiscali M. Grama și Zaharia Șerban. Parchetul a dispus arestarea celor trei complici.

— **ȘEFUL SOCIALISTILOR POLONEZI** d. Makestobe a fost otrăvit în un restaurant pe când lua masa de seară. Să crede, că e vorba de un atentat politic.

— **TOATE PERMISELE LIBERE** pentru pensionarii CFR dela data de 15 Septembrie a. c. se emit de către Inspecțiunea de Mișcare pe a căror teritor locuiește pensionarul CFR. Prin urmare pensionarii CFR în viitor să nu mai adreseze cererile către Direcțiunea noastră de Exploatare ci direct Inspecțiunii respective de care aparține.

AVIZ.

Incunoștiință Onoratul public, că în ziua de 17., 19. și 21. Octombrie a. c. pentru spălarea conductei de apă de la oarele 9 seara până la ora 6 dimineața, servirea apei va sista în întreg orașul.

Redactor responsabil Dr. Bărbușiu.

Primaria Municipiului Arad.

Serv. Cult. și Instr. Publ.
No. 22336 - 1927.

PUBLICAȚIUNE.

Conform ordinului Ministerului Cultelor și Artelor No. 41665-1927 prin prezenta publicațiune atragem atențiunea tuturor profesorilor și profesoarelor de dans că, înrevocabil în decurs de 8 zile dela data acestei publicațiuni să se prezinte la Serviciul Cultural Primărie, camera No. 101. etaj cu autorizația carei îndreptățește pentru funcționarea ca profesori respective profesoare în școli de dans, pentru a faceste autorizații revizuite și controlate de noi.

Atragem atențiunea tuturor acelor interesați că în caz de neprezentare se vor aplica contra tuturoră măsurile prevăzute în Legea de Organizare a Teatrelor și Spectacolelor.

Arad, la 12 Octombrie 1927.

Dr. Marcoviciu Idiscifrabil
primar. secretar con. unal.

AVIZ.

Intrucât s-au comis diferite abuzuri în ocazia ridicării ajutoarelor bănești de ori de fel (boală, lăuzie etc.) prezentându-se unele persoane în locul altora.

Să aduce la cunoștință asiguraților Casei Cercuiale, care vor plăti ajutoarelor bănești, boala lăuzie, accidentare și înmormântare, să prezinte numai în baza biletului de identitate, ce trebuie să posede fiecare persoană dela Biroul de populație, sau în cazul în care nu este persoana indicată, în baza biletului de identitate al celui îndreptățit la ajutorul respectiv și al său.

Cele care nu vor avea asupra lor asigurații actuale, nu li se vor elibera și plăti ajutoarele la cari au drept.

Casa Cercuiale a Asigurarilor
Sociale Arad.

Nrul 44-1927.

Publicație de licitație.

Subsemnatul delegat executor judecătoresc regesc prin acesta public că în urma decisului Judecătoriei Nădlac No. G. 188-1926 în favoarea lui Petru Popa și Ștefan Stroia, pentru suma de Lei 3543, 1872, 2415 capital și accesorii, se defige termen de licitație publică pe ziua de 27 Octombrie 1927, ora 3 p. m. unde se vor vinde: 8 buc. purcei albi de 10 luni.

Toată acesta avere mobilă se evaluat în sumă de 4000 Lei.

Nădlac, la 5 Octombrie 1927.

Delegat Executor:

D. FEIER, m. p.

Pentru conformitate: Indiscifrabil.

URANIA

Până la 18 Octombrie

Regele Cărestnului.

Rep. incepe la orele 5, 7 și 9¼

APOLLO

Dela 15-19 Oct.

Patt și Patachon.

Rep. incepe la orele 5, 7 și 9¼

Vine toamna...

Vine toamna friguroasă
Florile ne părăsesc;
Vine toamna cu pustiul
Codrilor ce desfrunzesc.

Zilele-s acum mai triste
Serile-s cu mult mai reci —
Toamna numai cu pustiul
Numai corbii ne rămân.

Piere toată veselia,
«N'am cu cine să mă 'ngân
Când ca paseri cântărețe
Numai carbii ne rămân».

Toamna iarăș ne sosește
Cu-a-le ei triste meniri
Și din timpuri dispărute
Răscolește amintiri.

AUG. HOTARAN, elev.

Nrul 45-1927.

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE.

Subsemnatul executor delegat judecătoresc regesc prin aceasta public că în urma decisului Judecătoriei rurale Nădlac No. G. 924-1927 în favoarea lui Gheorghe Onea, pentru suma de 3177 Lei capital și accesorii se defige termen de licitație publică pe ziua de 28 Octombrie 1927, ora 3 p. m. la sălașul cu No. 329, unde se vor vinde la licitație publică: 1 trăsură cu osii de fer.

Toată acesta mobilă sa prețuit în sumă de 5000 Lei.

Nădlac, la 6 Octombrie 1927.

Delegat Executor:
D. FEIER, m. p.

Pentru conformitate: Indiscifrabil.

Nrul 43-1927.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul delegat executor prin acesta public că în urma decisului Judecătoriei Nădlac No. G. 1331-1926-1. în favoarea lui Pavel Stroia pentru suma de 711 Lei-capital și accesorii se defige termen de licitație publică la sălașul cu No. 630 în comuna Nădlac pe ziua de 25 Octombrie 1927 la ora 3 p. m. unde se vor vinde: 1 trăsură cu osii de fer.

Toată acesta mobilă sa evaluat în sumă de 10.000 Lei.

Nădlac, la 3 Octombrie 1927.

Delegat Executor:
D. FEIER, m. p.

Pentru conformitate: Indiscifrabil.

Nrul 42-1927.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul delegat executor regesc prin acesta public că în urma decisului a Judecătoriei Nădlac No. G. 1627-1927. în favoarea lui Gligor Vidican pentru suma de 1199 Lei capital și accesorii se defige termen de licitație publică la No. casei Nădlac pe ziua de 24 Octombrie 1927 ora 3 p. m. unde se vor vinde: 40 buc. scaune, 3 mese mici, 6 lăviți lungi, 4 lăviți mari, 2 lăviți mici, 2 stelașuri, 1 trăsură cu osii de fer, culoare galbenă.

Toată acesta mobilă sa evaluat în sumă de 48.000 Lei.

Nădlac, la 3 Octombrie 1927.

Delegat Executor:
D. FEIER, m. p.

Pentru conformitate: Indiscifrabil.

AVIZ

Aducem la cunoștință onoratul public, că ne-a sosit o mare cantitate de **resouri cupatoare tiere de călcat pentru gaz în preț foarte redus.**

Articolele de mai sus se găesc spre vânzare atât la Fabrica de Gaz, Str. Muciu Șcaevola Nr. 9-13 cât și la Prăvălia Uzinelor Comunale din Str. Eminescu. Instalațiunile noi de gaz să pot plăti și în rate lunare.

Prețurile sunt următoarele:

1 reșou cu 1 groapă Lei 80.—

1 reșou cu 2 groapă Lei 120.—

1 reșou cu 3 groapă Lei 175.—

1 cuptor Lei 230.—

Unu fier de călcat Lei 150.—

Mobile cu plata'n rate, pelângă prețul plățirii în numerar se găesc în Magazinul GARAI, Piața Avram I. I.